

03.03.2025
KSL/17/03.06.01/2025

Keski-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: KESELY/449/2020

LAUSUNTO: NIKARAN TUULIVOIMAHANKE JA SÄHKÖNSIIRTO, YVA-SELOSTUKSEN TÄYDENNYS, MULTIA

Keski-Suomen ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostus) täydennyksestä, joka koskee Nikaran tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Nikaran tuulivoimahankkeessa käytetään maankäyttö- ja rakennuslain sekä YVA-lain mukaista kaavan ja YVA:n yhteismenettelyä (MRL 9 §, YVAL 5 §). Hankkeen osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineisto sekä yhdistetty kaava- ja YVA-selostus olivat nähtävillä vuonna 2021 ja yhteysviranomaisen antoi vuonna 2021 perustellun päätelmän YVA-selostuksesta. Uusi kaavan valmisteluvaiheen aineisto (Kaavaluonnos II) oli nähtävillä talvella 2024. Vuonna 2024 yhteysviranomaisen antoi lausunnon YVA-selostuksen ja perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Lausunnossa todettiin, että YVA-selostusta ja vaikutusarviointia tulee täydentää uuden suunnitellun kaava-alueen osalta ja päivittää Kulhanvuoren Natura-aluetta (FI0900112) koskeva Natura-arviointi muuttunutta tilannetta vastaavaksi.

Tuulivoimapuistohankkeesta vastaa Energiequelle Oy. Hankealue sijaitsee Multian kunnan alueella. YVA-selostuksen täydennysvaiheessa menettelyssä tarkastellaan yhtä varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Alkuperäisessä YVA-selostusvaiheessa hankkeeseen kuului enimmillään 29 tuulivoimalaa. YVA-selostuksen täydennysvaiheessa tutkittavana on VE1, joka käsittää 8 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 250 metriä. Lisäksi YVA-selostuksen täydennyksessä käsitellään yhtä sähkönsiirtoreittiä.

Alkuperäisen YVA-selostuksen jälkeen tuulivoimaloiden määrä on muuttunut kuten kuvattu yllä. Tuotantoalueen koko on pienentynyt alkuperäisen YVA-selostusvaiheen jälkeen ja on YVA-selostuksen täydennyksessä 1130 ha. Hankealue on lisäksi muuttunut niin, että siihen on tullut etelän suunnassa uutta aluetta. YVA-selostuksen täydennyksen liitteessä 1 esitetään yhteenveto ja vastineet yhteysviranomaisen lausuntoon tuulivoimahankkeen arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän ajantasaisuudesta.

YVA-selostuksen täydennyksessä on kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanteesta. Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoimaa. Keski-Suomen Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023, määrätty tulemaan voimaan 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on päätöksessään 2.12.2024 hylännyt kaavasta tehdyt valitukset ja todennut kaavan lainmukaiseksi. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on jätetty yksi valituslupapyyntö ja asian käsittely KHO:ssa on kesken. Kuten YVA-selostuksen täydennyksessä on kerrottu, Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 osoitetaan 19 seudullisesti merkittävää tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta, jotka ovat vähintään 10 voimalan kokonaisuuksia.

Nikaran tuulivoimahankkeen päivitetystä suunnitelmassa on 8 voimalaa, eikä sitä näin ollen ole tarpeen merkitä maakuntakaavaan.

Keski-Suomen liitto huomauttaa, että YVA-selostuksen täydennyksessä huomioitujen maakuntakaavan kaavamerkintöjen lisäksi huomioitavaksi tulevat soveltuvin osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia-määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen liitto kiinnittää huomiota hankkeen sijaintiin pohjavesialueella. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 tuulivoima-alueet rajattiin niin, että ne eivät sijaitse pohjavesialueella. Pohjavesien osalta on syytä huomioida Keski-Suomen lainvoimaisen maakuntakaavan Luonnonvarat-määräys sekä Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 päivitetty Uusiutuva energia -määräys.

Hankealue sijaitsee pieneltä osin MAALI-alueella. Lauttajärvi- Lampuodinsuon maakunnallisesti arvokas lintualue eli MAALI-alue (710169) sijoittuu hankealueen koillispuolelle ja osittain hankealueen koillisosaan lähimmillään noin 500–700 metrin etäisyydelle suunnitelluista voimaloista (voimalat nro 3 ja 4). Asiasta puhutaan YVA-selostuksen kohdassa 16.2.1 osittain ristiriitaisesti.

Kulhanvuoren alueen Natura -alueen (FI0900112, SAC/SPA) osalta on tehty luonnonsuojelulainmukainen Natura-arviointi, joka on päivitetty vastaamaan hankemuutoksia. Päivitetty Kulhanvuoren alueen Natura-arviointi on esitetty YVA-selostuksen täydennyksen liitteenä 9 olevassa erillisessä raportissa. Päivitetyn Kulhanvuoren Natura-arvioinnin (Erävuori 2024, Sitowise Oy) mukaan Natura-alueeseen ei kohdistu sellaisia vaikutuksia, joilla olisi yhdessä tai erikseen muiden hankkeiden kanssa Natura -alueiden suojeluperusteina mainittuihin luontoarvoihin merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tätä lausuntoa kirjoitettaessa vastuuviranomaisen lausuntoa päivitetystä Natura-arvioinnista ei vielä ole käytettävissä. Keski-Suomen liitto ei ole tutustunut salaiseen liitteeseen uhanalaisesta lajista.

Lampuodinsuon välittömässä läheisyydessä itäpuolella sijaitsee maakuntakaavan luonnonsuojelualue Lauttasuo (SL 149), joka on Naturaan ja suojeluohjelmiin kuulumaton kohde. Lampuodinsuo ja Lauttasuo muodostavat yhdessä valtakunnallisesti arvokkaan soidensuojelukokonaisuuden. Keski-Suomen liitto muistuttaa, että SL-alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot:

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/>

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.